

Dansk Kunstblad.

Udgivet af Kunstsforeningen. Redigeret af F. C. Hillerup.

Tredie Bind.

Loverdagen d. 8. September 1838.

Nr. 20.

København. Mandagen den 27de August blevé Maleren M. Nørbye og Medaileur C. Christensen eenstemmig optagne til Medlemmer af det kongelige Academie for de Kjonne Kunster. De af Kunstnerne i denne Anledning indsendte Receptions-Arbeider ere et Genremaleri af Hr. Nørbye og en Medaille af Hr. Christensen. Vi ville med nogle Linier soge at give vore Lesere en Idee om disse i Sandhed meget fortrinlige Arbeider.

Sujettet til Maleriet er taget af Orientens daglige Færd, og har givet Kunstneren Lejlighed til at vise sit bekendte Mesterskab i at opfatte det Eindommelige i det derværende Folkeliv. Vi glæde os saa meget mere over, at Hr. Nørbye har besøgt Orienten, som der vel om faa Aar vil foregaae en stor Forandring i Østerlændernes Costumer og vel omstider ogsaa i deres Levemaade. Deres rige elegante Turban viger for den røde Tes, og de maleriske Shawls og Kaftaner for europæiserede Overkjoler. Men hvis Orienten skal miste sine kjonne Dragter, der ere ligesaa rige paa Farver som dens Poesie paa Billeder, da er det forbi med det Trylleri, som Tusind og een Nat har fastet over hine Lande. Man tænke sig blot Asiaterne i spidsstjodede Mandskjoler og deres Fruentimmer i Maikapper! Hvilk en horreur! Man kan jo forresten vistnok ønske, at de ville tillegne sig noget af Europas Cultur, men for Guds Skyld ikke vore smagløse Dragter. Men vi vende tilbage til Hr. Nørbyes Billeder, der viser os endel Tyrker forsamlede udenfor et Caffehus i Nørheden af Caravane-Broen ved Smyrna. Dette Arbeide er, saa at sige, et Portrait af det daglige Liv i de simpleste, roligste Forhold, uden nogen egentlig Hovedhandling, der besjeler det Hele. Kunstneren har ønsynlig forsmaaet ethvert Middel til at giøre Effect, for at kunne paa en naturlig Maade hensætte Beskueren i en for ham fremmed Verden, og giøre ham dens ydre Væren anstuelig. Saaledes sidde her fem Tyrker i Midten af Billedet paa lave Stole omkring et Bord. De spille ikke Schach, de drinke heller ikke Sorbet — de tale sammen. Dette Sidste er vistnok

ikke let at udtrykke, men her er det efter vor Formening heldigt fremstillet, thi vel hører man ikke Ordene, men den Opmærksomhed, hvormed de Fire lytte til den Femte, der ivrigt gesticulerer med Hænderne, er høist naturligt opfattet og giengivet. Ligesaas vakkert udtrykt er en ung elegant Herr, der sidder med Ryggen mod et Træ, med en Slags Guitarre i Haanden, og smiler velbehageligt til en Mand, som vender Ryggen mod Beskueren, og synes at sige Tonekunstneren smukke Ting angaaende hans Spil. Nærmere hen mod Caffehuset sidder en armenisk Dragoman med en kasketagtig Turban paa Hovedet i Samtale med en Olding, og bag ved dem staaer en sort Araber, velbevæbnet med Dolk og Pistoler. En gammel Mand i en halv-europæisk Overkjole røger af en Pipe, hvis lange Rør er hæftet til en med Vand fyldt Karafe eller høit Glas, hvorigennem Rogen koles. Det er mørkelt nok, at dette Slags Piber, der ere saa almindelige i Østerlandene, og siges at være saa behagelige, endnu ikke har fundet Vej til Europa. De ere i det mindste mere maleriske end Meerskums- og Leerpiber. Til høire i Billedet staae to unge Piger, som endnu ikke ere i den Alder, at de nødsages til at bedække Ansigtet med et Slør. De ere afbildede uden det store Gevandt, hvori Fruentimmerne der tilslands indhylle sig, naar de gaae ud; man seer altsaa her deres egentlige Dragt, som, oprigtig talt, er alt for overflødt til at være smagfuld. I fort Afstand fra dem seer man Caravanebroen, hvorpaa vandre Mennesker og Kameler, og under den en Flod, hvori der svømme Svaner. Paa den anden Side af Floden kommer et Partie af en Kirkegaard tilsyn, hvor de besynderlige Gravmæler (en Steen med en Turban ovenpaa) skyde op som Paddehatter under de dunkle høje Cypresser. Saa simpelt Indholdet af dette Stykke er, saa fortrinligt er det udført i sine Details, hvilket i hoi Grad gjelder om Draperierne. Derom vil man kunne overbevise sig ved at betragte Broderierne, de elegante, om de røde Huer viklede Shawls, de to unge Pigers Dragt og flere Ting. Men ogsaa det Øvrige er udført

med stor Flid, f. Ex. Caffehuset, hvis Brædder og lille vindue ere ypperligt giengivne. En smuk Virkning frembringes derved, at Midten bestraales af Sollyset og at Sidepartierne ere holdte i Skygge. Til de Enkelheder, som forekomme os ikke ganke at svare til Udførelsen af det Hele, hører især Vandet — men, hvor der findes saa meget Smukt og Gedigent, fordrer viistnok Billighed, at man i sin Glæde over det Gode ikke hænger sig smaaligt ved en eller anden lille Usuldkommenhed. At den hele Scene muligt vilde have vundet i Interesse ved at lade Nogle spille Schach, Andre nyde Forfriskninger, Opvartere syskelsætte sig med Gjesterne, hvorved det især blev tydeligt, at man havde et Caffehaus for sig, kan vel være. Imidlertid have vi med stort Belbehag betragtet denne rolige og naturlige Fremstilling, som langt bedre end alle Bøger gjør os det orientalske Folkets anstuesligt.

Den Medaille, som Hr. Christensen har indsendt som Receptions-Arbeide, er den samme, der blev ham overdraget af Academiet at udføre i Anledning af de Thorvaldsenske Kunstmalerers Hjemsendelse. Endskindt den foreløbig har været omtalt i dette Blads første Aargang Nr. 18, troe vi dog at burde skænke den endnu nogle Linier for Fuldstændighedens Skyld, især da Compositionen er bleven noget forandret. Paa Abbelsen seer man Thorvaldsens veltrufne Portrait i Profil med Omkrift: **ALBERTUS THORVALDSEN SCULPTOR DANUS.**

Hedudenom er „Aleranders Indtog i Babylon“ anbragt som en rundtstående Frise. Paa Reversen nærmere den paa en Delphin hvilende Nymphe Galathea sig til Dana, en siddende majestetisk Figur med Artekands om Hovedet og Vaabenstjold ved Siden, og rækker hende den lille Amor med Lyren. I Eryguen derunder staar: **MDCCCXXXVIII HAFNIAE.** Omkring denne Composition ere endel af Thorvaldsens mest udmerkede Arbeider anbragte i en Kreds. Overst oppe staar Christus med Petrus og Johannes den Dober, som prædiker i Orkenen, paa sin høje Side og Apostlerne Johannes og Paulus paa venstre Side. For at danne en Overgang fra de christelige til de hedenske Arbeider har Kunstneren anbragt „Dagen“ ved Siden af Johannes den Dober og „Natten“ ved Siden af Paulus. Mellem disse to Basreliefs findes i den nederste Deel af Krederne følgende hedenske Compositioner: Ex genio lumen, Mars og Amor, Hebe, Hyrdedrengen, Gratierne, Mercur, Venus, Jason og den knælende Ganymed.

Skjønheden i Compositionen og den omhyggelige Udførelse af alle Details give denne Medaille et højt Værd. Der skal præges et Gremplar i Guld og adskillige i Sølv, hvilke sidste skulle, som forhen er anført, tjene til Belønning for de Arbeider, der ved de årlige Udstillinger fortrinligent robe Talent og heldig Bestrebelse.

Bemærkninger.

Et Gallerie kan adsprede, overlæsse vor Sands; man længes efter Simpelhed, og flygter ud i den bjergfulde Natur. Dog er Landskabsmaleriet igjen Opsatning af en No i den uendelige Virkelighed. Claude Lorrain levede to Aar i Nærheden af München henad imod Bjergene, og hans Kunst har beholdt og sammenføjet hvad man sjeldent seer i Virkelighed, hvad Faar iagttagte. Tænk paa, hvor længe Din Sands frydes ved en sion Virkelighed, og hvorledes en Malerisamling trænger paa Hurtighed! Det kan da ikke blive misforstaet naar man raader: Betragt et Maleri som den skønne Natur, hvortil Du hengiver Dig med Sands og Sjel, og betragt Naturen som et Maleri, der fryder Dit Kunstnerie!

* * *

Paa ældre Værker bemærker man endog hos Kunstnere af tredie eller selv lavere Rang en Skolens Typus, der holder de forskellige Kunstsuddigheder sammen. Hvor der ingen Skole er, henvises Virtuositeterne eller løbe hinanden i Veien, og Værket har ikke nogen rigtig Fasthed; det har noget af Alt, og mangler dog noget overalt.

* * *

Det fører altid paa Afveie, naar en Kunstner troer at kunne overtrefte det Vellykkede, at kunne end mere forståenne det Skønne. De ældre gode Mestere have, ikke af Armod, sparet paa Farver i Maleriet og paa Toner i Musiken, men alene af Hensyn til Værkets Idealitet. Amplification er altid lettere end at holde sig indenfor den rette Grænde.

* * *

Kunstneren maa især ønske sig en rigtig Kritik. Den bedste Bedømmelse er det Høieste, der kan vorde